

Anteckningar från Gymnasienätverket

NÄRVARANDE

Helene Petersson, Ale
Dennis Pavlovic, Alingsås
Kristina Bergman Alme, Gymnasieområde Centrum, Göteborg
Jan Tinnberg Gymnasieområde Skånegatan, Göteborg
Cristine Lysell, Gymnasieområde Lindholmen, Göteborg
Camilla Ahlin, Härryda
Amela Filipovic, Kungälv
Göran Careborg, Lerum (del av mötet)
Teres Linchhausen, Lilla Edet
Jens Holm, Mölndal (ordförande)
Lena Hellsten, Mölndal
Lena Almqvist, Partille
Stefan Carmesund, Öckerö
Margaretha Allen, GR (sekreterare)

Gäster:

Anna Bellomi Västsvenska Handelskammaren
Viveka Blomgren, GR
John Nelander, GR

EJ NÄRVARANDE

Amra Salihovic, Kungsbacka
Niclas Brattefors, Stenungsund

1. Incheckning och föregående mötesanteckningar

Presentation av ny medlem i nätverket. Jan Tinnberg, verksamhetsutvecklare, kommer att representera Skånegatan i Göteborg. Jonas Fransson kommer att sitta kvar i arbetsutskottet men inte i nätverket. Kristina Bergman Alme meddelade att hon kommer att ersättas av en ny representant för Centrum; Maria Wolfhagen från Schillerska. Ordförande och sekreterare tackade Kristina för många års medverkan i Gymnasienätverket och i det regionala samarbetet. Föregående mötesanteckningar noterades.

Beslut:

Nätverket beslutade att nästa möte ska gå av stapeln den **23 april 9-12** delvis med gemensamma punkter med Gruppen för fristående gymnasieskolor.
OBS datum ändrat från tidigare meddelat datum.

INFORMATION FRÅN GR OCH ANDRA

2. Regionalt samråd om planering och dimensionering – Utbedsrapporten 2020 presenteras och första aprilprocessen inleds

Margaretha Allen, GR, berättade om innehållet i årets rapport. Några trender och tendenser är att ungdomskullarna fortsätter att öka och att det på sina håll kan vara svårt att dimensionera upp efter intresset för vissa yrkesprogram. Färre elever var obehöriga till samtliga sina val. De flesta program ökar i omfattning. Svårigheter att erbjuda arbetsplatsförlagt lärande (apl) rapporteras från många håll både i gymnasieskolan och vuxenutbildningen under covid-19-pandemin. Det kan göra det svårplanerat inför nästa läsår. Inom yrkesvux märks också ett ökat intresse för yrkesutbildning och tack vare utökade anslag har vuxenutbildningen kunnat starta upp 165 yrkesvuxutbildningar. I Skolverkets lägesrapport beskrivs nationella problem med att utbudet inte är så omfattande som önskvärt och att fler kommuner borde samverka av det skälet. Vidare beskrivs brist på yrkeslärare och studie- och yrkesvägledning. GR nämns i en nationell utredning som ett gott exempel på regional samverkan för att lösa sådana problem. Bilderna och den färdiga rapporten kommer att mailas ut med anteckningarna. Många av GR:s nätverk och branschvisa kompetensråd kommer nu att få ta del av rapportens innehåll. Bilder finns framtagna för de flesta program och det är möjligt att kontakta sekreteraren om sådana önskas. I det visade bildspelet finns el- och energiprogrammet, vård- och omsorgsprogrammet, ekonomiprogrammet och naturvetenskapsprogrammet med. GR kan även medverka i kommunerna om så önskas. Den tryckta rapporten kommer att vara klar i början av mars.

Ordförande ställde fråga om vad som kan göras ännu bättre kommande år. Svaret är att det skulle behövas koder för att skilja introduktionsprogram utformad för grupp respektive för individ samt en nationell definition av vad en sammanhållen yrkesutbildning är inom komvux.

ERFARENHETSUTBYTE

3. Exempel på utvecklingsarbete inom projektet InVux

Helene Petersson Ale och John Nelander GR medverkade om läget i GR-projektet var syfte bland annat är att skapa likvärdiga möjligheter till utbildning och arbete för alla unga. John Nelander inledde med att projektet erhåller medel från Europeiska socialfonden och ska pågå till 30 juni 2022 om ingen förlängning sker. Sex kommuner i GR deltar; Ale, Härryda, Lerum, Mölndal, Partille och Stenungsund. Målgruppen är från 15 till 24 år. Personerna saknar ofta en gymnasieexamen och kan vara i riskzon för utanförskap. Fler pojkar än flickor omfattas. Målgrupperna befinner sig på många ställen i samhället. Det kan vara i grundskolan, gymnasieskolan, vuxenutbildningen, åtgärd eller vård eller i annan utbildning.

I projektet ser man bortom de traditionella stuprören och utmanar rådande regelverk och normer. På flera håll är målet att nå en tvärsektoriell

samhällsorganisation. Några exempel på fokusområden är samordning av insatser mellan "mjuka" verksamheter, trygga övergångar, arbetsmarknadskunskap och yrkesutbildning och att utveckla KAA-arbetet med fler insatser. Trots pandemin har en fantastisk verksamhet kunnat åstadkommas.

Helen Petersson fortsatte med att berätta om Ales del i projektet. Kommunen växer och nu bor 31 000 invånare där. Ett problem är att kommunen inte har någon egen gymnasieskola med nationella program. Alla sådana platser köps av andra. Däremot erbjuds introduktionsprogram men det finns en risk för inlåsnings effekter på grund av att det kan vara svårt att ta nästa steg. Många ungdomar mellan 16 och 20 år är inte på hemmaplan och riskerar att "glömmas" av andra anordnare. Därför vill skolan utveckla sitt KAA-arbete bland annat genom samverkan med andra som socialtjänsten, AMFE, Arbetsförmedlingen med flera. En framgångsfaktor är att det finns en utsedd styrgrupp på strategisk och beslutande nivå. Därutöver finns en arbetsgrupp. Arbetsgruppen fokuserar på årskurs 9 och övergången till vidare studier. Det finns flera spår som studiespåret, arbetsspåret och sociala spåret. Det sistnämnda löper även över de andra två.

För att kunna erbjuda vidare utbildning i gymnasieskolans kurser tar man hjälp av komvux och inför höstterminen 2021 planeras IM yrkesintroduktion inom barn och fritid (några platser), vård och omsorg (några platser), bygg och anläggning (10 platser) samt industri (12 platser).

Även ungdomsnätverket/multikompetenta teamet i Ale nämndes. Målet är att det ska bli permanenta nätverk. Ett problem som har identifierats är att det är svårt att vara inskriven i flera olika verksamheter samtidigt. Regelverken stämmer inte med varandra. Det är sådana saker som man nu önskar arbeta med. Även Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) har pekat på sådana hinder.

Fråga ställdes om det finns nätverk mellan kommunerna för dessa frågor. John svarade att GR:s KAA-nätverk bland annat bjuder tillfälle till erfarenhetsutbyte om InVux. Nätverket har nyligen setts över och ett nytt arbetsutskott är tillsatt.

Kommentarer från nätverket:

Detta var ett intressant inlägg och mycket strukturerat. Det är positivt att få upp frågan på agendan. Hur har ni gjort?

Svar: Prata pengar!!! Vad kostar de unga som vi inte lyckas med? På lång sikt och inte bara på kort sikt. Individerna kommer snabbare ut i arbetslivet och många fler lyckas nu. En framgångsfaktor är som sagt styrgruppen och dess möten där beslut kan fattas.

Kommentar:

Lilla Edet köper alla platser från andra kommuner. Årskurs 9 är i fokus och kontaktvägar etableras mellan köpare och säljare. Överlämningen är mycket viktig och ett sätt att förebygga problem senare. Det händer att elever hoppar

av nationella program och att en del rektorer glömmer att anmäla frånvaro och oro till hemkommunen.

Svar: Helene håller med om att det kan vara svårare att hitta rätt kontaktperson i hemkommunen men kontakta ALLTID innan eleven skrivs ut.

Kommentar: Har ni samordnat verksamheterna fysiskt?

Svar: Just nu sker samverkan digitalt. Byggnation av lokaler pågår men ännu är inga beslut fattade om samlokalisering. På sikt kan det bli så. För individerna blir det problem om de olika verksamheterna ligger för långt ifrån varandra.

4. Covid-19-pandemins effekter på arbetsplatsförlagt lärande

Dennis Reinhold ordförande i LPA-nätverket rapporterade från nätverkets senaste möte i december. Exempel från skolorna på hur man kan arbeta på annat sätt för att lösa problemen gavs. Under LPA-nätverkets möte medverkade även Skolverkets regionala apl-utvecklare Eva Lönn. Hon berättade om hur man kan tänka när det gäller att ersätta apl. Skolverket lägger kontinuerligt ut stöd på webben. Samtidigt konstaterade hon att GR har "koll på läget" och kan regelverket. Sammanfattningsvis har många gymnasieskolor problem med att anordna apl under pandemin. LPA-nätverket delade med sig av olika tips på hur man kan göra för att ta igen detta. Bilderna som Dennis visade bifogas med anteckningarna.

Diskussion om måluppfyllelse och examensmål under pandemin.

Härryda menade att det har blivit mycket svårare under vintern till exempel för el- och energiprogrammet. Partille pekade på att vi måste se detta ur ett längre perspektiv. Vad kommer att hända med elever som går i år 2 nu? Kommer de att hinna komma ikapp? Kommer effekterna att visa sig under flera år från nu? Vad händer om elever behöver fortsätta efter de tre åren? Blir det inte en trängsel för dem som går i år 1 till 3 då?

Dennis höll med och menar att vi måste ha en helhetssyn på frågan.

Partille föreslog att vi inte använder ordet utbildningsskuld utan t ex utbildningstapp.

5. Västsvenska Handelskammarens projekt kring gymnasial lärlingsanställning med lön

Som en uppföljning av föregående nätverksmöte hade Anna Bellomi, Västsvenska Handelskammaren., bjudits in för att berätta om pilotprojektet Gymnasial lärlingsanställning som de drivit under tre år på uppdrag av Skolverket. Vid förra mötet ställdes frågan om dessa lärlingar "äter upp" andra apl-platser. Anna arbetar på kompetensförsörjningsenheten på VHK som är en näringslivspart i projektet. Eleverna är behöriga till nationella program. Skolverket har sammanställt en rapport över piloten. Lärlingscentrum på Skolverket har haft en roll och det har också gjorts en utvärdering via

Skolverkets utvärderingsenhet. Dessutom har företaget My Analytics med bas på Chalmers forskat kring hur lärandet påverkas och hur handledare, lärare och elev ser på GLA.

Lärlingsutbildning är mycket konjunkturbunden vilket gör att utbildningsminister Anna Ekström menar att detta inte är huvudvägen för Sverige men ett komplement.

Samtliga elever har trots allt behållit sina anställningar under pandemin.

Gymnasial lärlingsanställning har omfattat 18 skolor runt om i landet. 12 av dessa har varit med i piloten. Totalt finns 107 elever på dessa 12 skolor. Hösten 2020 fanns 286 elever totalt. Det absolut största programmet är det industritekniska programmet följt av vård- och omsorgsprogrammet och barn- och fritidsprogrammet. Efter första året insåg skolorna att det inte var optimalt att skicka ut elever redan i år ett. Yrkeslärare och koordinatörer säger i studien att dessa elever är vinnare under pandemin då de har fått behålla sina anställningar mycket tack vare kontinuiteten som uppnås då de är på arbetsplatserna under längre sammanhållna perioder. Eleverna får ett starkare utgångsläge och större möjligheter till anställning genom denna form av "provanställning". En hel del elever läser vidare men har då anställning som extrajobb. Utbildningen har en stark anknytning till arbetsmarknaden och företagen/organisationerna ser den som en investering. Yrkeslärarna har tät kontakt med företagen och får därmed god koll på branschen. En annan effekt är att piloten har underlättat integrationen då en hel del var nyanlända elever som fick lön i branscher där det finns behov av arbetskraft.

Det är tufft för yrkeslärarna om skolan inte har en lärlingskoordinator. VHK har beräknat ett antal timmar som behövs för att klara ett sådant uppdrag. Organisationen måste vara med för det är tidskrävande i början. Det är även krävande för eleverna då de får mycket ansvar. Alla elever klarar inte de dubbla rollerna och därför är detta ett komplement till det vanliga systemet. Arbetslivet uppskattar att ha eleven inne länge och en mogen elev kan få stora möjligheter. När det gäller de gymnasiegemensamma ämnena får en del elever det lättare och en del elever svårare att klara dessa samtidigt som anställningen.

VHK satsar nu på att utveckla yrkestraineer inom komvux och använder då yrkesintroduktionsavtalen i branscherna. Lönen utgår då från sådana avtal. Inom industri och vård finns sådan, vilket har underlättat för skolorna. I andra branscher kan kollektivavtal användas t ex med ålderstrappor. En del använder avtal om ferielön eller liknande och då är det minimilönen som gäller. I förordningen om GLA finns mer att läsa för den som vill se hur lönen är tänkt och vad avtalet säger om anställning i övrigt.

Sprid gärna kännedom om möjligheten.

VHK kommer fortsättningsvis att erhålla stöd från Västra Götalandsregionen för att bistå som företagspart. Det kan vara så att det finns områden t ex inom industriprogrammet där anordnarna lägger ner utbildningen om den inte går ihop. Då kan detta vara värt att testa.

6. Utvärdering av Gymnasiemässan 2020 samt planering inför kommande gymnasiemässa

Viveka Blomgren och Lena Sjöstrand, GR, medverkade om vad som har hänt sedan gymnasiemässan 2020. En utvärdering är sammanställd och bilder visades från denna. En ny webbsida har även startats upp. Fråga ställdes till deltagarna om hur de såg på möjligheten att det kan bli en fysisk mässa under 2021.

Svenska mässan erbjuder i så fall A och B-hallen den 9 till 11 november, vilket är lite senare än vanligt.

Utvärderingen visade att utställarna inte gav så höga siffror utan låg på ett snitt mellan 2 och 3 av 6. Skolor och företag menar att plattformen är enkel men man kan inte uppleva och visualisera som på en fysisk mässa. Det var också svårt för skolorna att veta om det fanns elever som satt och lyssnade eller inte. Chatten var inte dimensionerad för den mängd som ville vara inne. Vid en fysisk mässa är det lätt att se att montrarna är välbesökta men vid en digital är det svårt att få kontakt med elever och deras anhöriga. Den tekniska plattformen är verkligen platt. Positivt är att det vara enkelt att ladda upp material och filmer. Dessutom visade det sig vara värdefullt att ha det digitala materialet för vidare användning. En del menade att GRs information kom sent till en del skolor.

Viveka och Lena gjorde följande analys: Det är klart att man utgår från olika perspektiv och att förväntningarna förstås låg på att kunna genomföra en fysisk mässa som vanligt. I en digital variant är det svårt att fånga ögonblicket med eleven och att därigenom få önskad kontakt. En annan fråga är vilka resurser som sattes in i förhållande till "out-put".

1376 elever svarade mer positivt och med ett snitt mellan 3 och 5.

Den mest omfattande aktiviteten som de deltog i var chatten (71,3 %) och skolinformation (62,3 %). Däremot deltog färre i videomöten (22 %). På frågan om eleverna hade fått den information som de behövde angav 60,6 % delvis, 20,5 % ja och 18,9 % nej.

I gruppen besökare t ex elever och platsbokare lämnades följande kommentarer: Det var möjligt att ta del av innehållet i egen takt, den ersatte inte en fysisk mässa, en del tekniskt strul, bra chatt, lite tid på Future Skills, tillgängligt material under längre tid och att man gått in flera gånger.

Viveka och Lena ser förstås fram emot en fysisk mässa men konstaterade att skolornas material har varit uppskattat och att vägledningen trots allt har varit omfattande (80 %). Kanske har den digitala varianten minskat tröskeln till besöket men att innehållet blev komprimerat. Slutligen visar undersökningen att det var rätt att ställa om.

Kommentar: Mycket av det som redovisats stämmer med den egna upplevelsen. Tilläggas kan att det tog mycket resurser att med så kort varsel förbereda genomförandet digitalt. Ett tag var det katastrofvarning. Dessa resurser behöver ställas i förhållandet till vad det gav. Men det blev så småningom bättre och vi lärde oss mycket inför att genomföra egna digitala öppna hus.

Lena svarade att elever också har mycket olika förutsättningar. Resursstarka elever klarar det bra men många är svåra att nå. Fler elever har inte gjort ett val vid denna tidpunkt än under föregående år.

Kommentar: Olika skolor har också olika förutsättningar. En ny skola fick slita för att få till detta. Dessutom har skolor olika mycket resurser för digitalisering. Om det blir en fysisk mäsas i höst är det bra att den ligger lite senare. Det är fortfarande tveksamt att genomföra både Gymnasiedagarna samtidigt som Future skills. Den sistnämnda tar för mycket energi från eleverna och de hinner inte med att ta del av skolornas information.

Kommentar: Det är skillnad på elever också och på de program de tänker välja. En fråga är då vart föräldrabesöken tog vägen? Det finns en risk i att val till yrkesprogram kan försenas eller inte bli av på samma sätt som tidigare.

Kommentar: Förslaget att lägga mässan senare kan bli tight för t ex område Skånegatan där mycket elitidrott genomförs. Deadline för ansökan till förbunden är den 1 december. Innan detta ska skolan hinna ha Öppet hus.

Kommentar: Elever inom NPF behöver stöd också. När de kommer till den fysiska mässan blir de lurade på konfekten eftersom informationen inte är transparent och i en del fall inte korrekt. Det kan t ex handla om vad som utlovas under mässan när det gäller rätten att gå på en viss skola. För mycket fokus ligger på skola i stället för på program/utbildning under gymnasimässan.

Lena och Viveka svarade att man kan tänka sig en kombination av fysisk och digital mäsas med olika insatser som kompletterar varandra. Man kan tänka att vägledning och information ges under hela året. Det gäller att matcha utställarnas och de besökandes behov. Beslut om fysisk mäsas kommer att fattas i mars-april. Många referensgrupper kommer att få uttala sig.

7. Erfarenhetsutbyte om genomförandet av digitala Öppna hus

Punkten sköts fram i tid på grund av tidsbrist.

8. Erfarenhetsutbyte kring den så kallade skolmiljarden

Frågan har lyfts in i nätverkets agenda i sent skede men det fanns ändå en stund att diskutera olika infallsvinklar. Hur tänker kommunerna kring fördelningen?

Ale

Kommer att fördela 3,5 miljon. Platser på nationella program köps av andra anordnare. Kommer ni då att vilja ha del av dessa medel? Pengar avsätts nu för att stärka elever i grundskolan för att undvika att det blir ett fjärde år på gymnasieskolan. Främst ligger fokus på år 9.

Alingsås

Lika villkor gäller i förhållande till fristående huvudmän. Innebär det ett system att alla får lika? I Alingsås diskuteras att fördela procentuellt till grundskola respektive gymnasieskola.

Göteborg

Ännu finns inga sådan besked.

Härryda

Frågan diskuteras och är under utredning dels utifrån det egna perspektivet och i förhållande till fristående skolor. Kan det behövas extra undervisningstid för att ta igen en del som missats under covid-19-pandemin?

Kungsbacka

Ingen deltagare

Kungälv

Kommunen får 4,7 miljoner. Målgruppen är 6- till 19-åringar. Friskolorna räknas in. Just nu lutar det åt att 3 miljoner till grundskolan, 600 000-700 000 kr till fristående skolor, 1,2 miljon till gymnasieskolan samt visst belopp till vuxenutbildningen och till fjärdeåringar som inte har nått examen. Det kan t ex handla om extra undervisning på eftermiddagar. Kungälv påminner om att det också går att söka medel för ferieskola som är en separat pott. Amela har varit i kontakt med Skolverket och har fått bekräftat att det är likvärdighetsprincipen som bör tillämpas. Gymnasieekonomerna i GR verkar också diskutera frågan enligt Kungälvs ekonom.

Partille

Introduktionsprogrammen har stora behov och är mera resurskrävande. Hur tänker ni kring dessa? Kommunen kan fatta beslut. Ska vi verkligen fördela till grundskolan då dessa elever inte har undervisats på distans i någon större utsträckning?

Svar från Ale är att det är lättare att fördela till grundskolan. Men frågan till Kungälv är om gymnasieskolan där kommer att skicka faktura för extra stöd för elever från Ale.

Svar från Kungälv: Det vore fel om vi skickar fakturor till varandra. Vi kommer att ge tilldelning till de elever som har sökt till Kungälv. Vi kommer inte att skicka faktura. Vi kan jämföra med hur det blev kring matersättning. Oavsett hur vi gör så blir det inte samma beslut. Det kommer att jämna ut sig i det stora hela. Krångla inte till det!!

Kommentar: OBS att den extra skolmiljarden endast är beslutad för detta år. Det innebär att det inte ska göras några korrigeringar inför nästa år i t ex den regionala prislistan.

OBS: Ökade kostnader kan i och för sig dyka upp i underlaget vid ny framräkning av det regionala priset.

Kommentar: Den man är satt att ta hand om ger man stöd. Elever med störst behov behöver mer stöd. Det borde betyda att alla inte får lika mycket.

Beslut:

Ordförande tar med sig inspel från Gymnasienätverket till Utbildningschefs nätverket.

9. Extra digitalt möte

Beslut:

Gymnasienätverket träffas en extra gång i mars för en timmes digitalt möte.

Datum ska tas fram och det ska ligga efter UCs möte 5 mars. Sekreteraren återkommer med förslag

Antecknat av:

Margaretha Allen

Sekreterare i nätverket